

Henry James

PANDORA

Traducció de Xavier Pàmies

V I E N A
E D I C I O N S

Fa ja temps que els vapors de la North German Lloyd que transporten passatgers de Bremen a Nova York acostumen a fondejar unes quantes hores a l'arrecerat port de Southampton, on el seu carregament humà augmenta molt en nombre. Un intel·ligent jove alemany, el comte Otto Vogelstein, dubtava no fa gaires anys sobre si condemnar aquest costum o aprovar-lo. Estava arrepenjat a la borda del *Donau* mentre els passatgers dels Estats Units pujaven per la passarel·la —perquè la majoria dels viatgers que embarquen a Southampton són d'aquesta nacionalitat—, i amb un ànim entre encuriolit, indiferent i abstret observava, a través del fum del puro que fumava, com els anava engolint la baluerna del vaixell, on ell tenia la grata certesa de tenir-hi un niu confortable. Observar des d'una talaia així els tràfecs dels qui són menys afortunats que nosaltres —gent desinformada, desvalguda, ressegada, despistada— és un

entreteniment que té la seva gràcia, i el nostre jove amic s'hi lliurava amb una complaença només mitigada per una benevolència que la consciència del seu rang d'alt funcionari no havia apagat encara del tot. Perquè el comte Vogelstein era un alt funcionari, com segurament hauríeu deduït per com portava de dreta l'esquena, per la delicadesa i elegància de les ulleres i per la diplomàtica discreció de la curvatura dels bigotis, que semblava que volguessin contribuir a la funció principal que els llavis tenen segons els cínics: ocultar el que un pensa. Se l'havia destinat al secretariat de la legació alemanya de Washington, i a l'entrada d'aquella tardor havia de prendre possessió del càrrec. Era una persona ideal per a aquella funció: formal, educat, cerimoniós, pulcre, tenaç, ric en coneixements i sabedor que, en la seva recomposició més recent, l'Imperi alemany valorava especialment les capacitats superiors dels millors individus. D'altra banda, s'adonava de les possibilitats dels Estats Units en l'aspecte econòmic i en altres supòsits, i que aquella part de món ofería un ampli camp de recerca.

Havia emprès aquest procés d'indagació tot i no haver enraonat encara amb cap dels seus companys

de bord; i és que el comte Vogelstein no indagava només de paraula, sinó també amb els ulls —i les ulleres—, les orelles, el nas, el paladar, fent treballar tots els òrgans i tots els sentits. Era un jove molt íntegre, i l'únic defecte que tenia era que el sentit de l'humor, la capacitat de veure la comicitat de les coses, no se li havia acabat de desenvolupar al marge dels altres sentits. Veia que havia de posar-hi remei; i tenia la intenció de fer-ho, perquè estava a punt de començar a estudiar una societat plena de facetes còmiques. La percepció d'aquesta mancança li feia sentir una mica de recel pel que la gent pogués dir d'ell; i, si és veritat que la circumspecció és l'essència de la diplomàcia, el nostre jove aspirant a diplomàtic prometia.

Fragment de *Pandora*, de Henry James,
traducció de Xavier Pàmies,
col·lecció Petits Plaers, Viena Edicions, febrer del 2021.